
SHARENTING, AVAGY HOGYAN NE LEGYÜNK TÚLPOSZTOLÓ SZÜLŐK, NAGYSZÜLŐK

SZERZŐ: DR. BARACSI KATALIN LL. M CSALÁDJOGI SZAKJOGÁSZ,
LL. M INFOKOMMUNIKÁCIÓS SZAKJOGÁSZ INTERNETJOGÁSZ,
KÖZÖSSÉGI MÉDIA TRÉNER

A közösségi média a kezdetektől fogva táptalaja az emberek szereplési vágyának. A 15 másodperces hírnév ma már nem álom többé, hanem mindenki számára elérhető a közösségi média különböző alkalmazásai segítségével.

Sokan életcélként tekintenek a minél több lájkot, követőt hozó digitális hírnévre. De nem mindegy, hogy saját magunkat vagy gyermekünket, unokánkat helyezük a digitális színpad reflektorfényébe.

Nemcsak a gyerekek, fiatalok számára fontos a tudatos és biztonságos internethasználathoz kapcsolódó ismeretek megszerzése, fejlesztése. A szülő, nagyszülő éppúgy kockázati forrás, amikor a közösségi oldalakat a gyermekeikről, unokáikról készült felvételekkel árasztják el. Ezt a jelenséget hívjuk sharentingnek. A share (megosztani) és a parenting (szülői szerep) angol szavakból ered, azaz, amikor az előbbi két szereplő állandóan képeket, videókat, vicces (vagy szerinte vicces), kihívásokat teljesítő (pl. rángassuk ki az ágyból a még alvó gyermeket és vegyük rá egy közös táncra, ami azonnal megy a TikTokra) felvételeket posztol

gyermekéről, unokájáról. A nyilvánosság számára elérhetővé tett anyagok azonban bárki számára hozzáférhetőek és felhasználhatóak, néhány évvel később cyberbullying (internetes bántalmazás) alapja is lehet egy-egy meggondolatlan megosztás. Melyik szülő, nagyszülő szeretne ilyen fájdalmat okozni?

Az ultrahangfelvételektől, az első bilire ültetésig, fürdetős képeken, kisgyerekkori énekes-táncos videókon át a teljes gyerekkor dokumentálható az interneten. Miért kell külön felhívni erre a figyelmet? Mert egy nyilvánosan megosztott felvétel rövid idő alatt a sötét weben landolhat vagy olyan oldalakon, ahol a gyerekek felvételeit szexuális célokra használják fel. Az osztálytársak, barátok megtalálják ezeket és már el is indul a bántás, sértés, megalázás, zaklatás. Ezeket a helyzeteket összefoglaló néven kidshamingnek, azaz a gyerekek szülő általi megalázásának nevezzük. Amikor ez történik az a gyermekjogok súlyos megsértését és akár a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény megvalósulását is jelentheti. Joggal merülhet fel a kérdés, hogy akkor egyáltalán ne osszunk meg semmilyen

tartalmat a gyerekről? Nem a teljes tiltás híve vagyok, hanem a felelős megosztásnak.

Mielőtt kiteszünk, egy tartalmat gondoljuk végig a következőket:

Kérdés: A valóságban kinek mutatnám meg a gyermekemet?

Válasz: Biztosan nem az egész világnak, így ne nyilvános posztban szerepeljenek a róla készült képek, videók.

Kérdés: Örülnék annak, ha rólam a fent leírt felvételek bármelyike napvilágot látna, és mindenki rajtam röhögne és beszólogatna nekem?

Válasz: Biztosan nem, akkor miért teszem ezt a saját gyerekekkel, unokámmal?

Beszéljük meg a gyerekekkel a fénykép, videóképzítés mikéntjét (miért csináljuk azt, hová tesszük fel és azt ki fogja látni) és csak az engedélyével (mondjon egyértelműen igent) használjuk fel a felvételeket. Ha még nem tud véleményt mondani életkorából adódóan egy-egy ilyen helyzetről, akkor felnőtt fejjel gondoljuk végig azt, hogy az minden szempontból ártatlan vagy épp ellenkezőleg megalázó, nevetség tárgyává tevő, kiszolgáltatott helyzetet bemutató, megalázó felvétel-e. A gyerek nem lehet a meg nem valósult álmaink beteljesítője, a lájkvadászati eszköze.

A közösségi oldalon tekintsük át az adatvédelmi beállításokat! Gyerekposztok esetében vegyük le a hozzászólás, megosztás lehetőségét.

Hozzunk létre zárt csoportokat, ahol tényleg csak azok láthatják a gyerek mindennapjait, akikkel ezt tényleg szeretnék megosztani.

A közelmúltban a gyerekek is hangot adtak annak, hogy milyen magatartást várnak el tőlünk, ha internetes posztolásról van szó.

Figyeljük, óvjuk, segítsük, támogassuk, tanítsuk gyermekeinket az internet biztonságos, értékes és pozitív használatára és közben ne feledkezzünk meg saját tudásunk naprakészen tartásáról sem!

6 ÜZENET A GYERMEKEKTŐL

Kerüld el a **sharenting** generálta konfliktusokat!

KÉRDEZD MEG, HOGY LEFOTÓZHATSZ-E!

Attól, hogy gyerek vagyok, még jogom van eldönteni, hogy szeretnék-e egy képen szerepelni.

FIGYELJ ODA A VÁLASZOMRA!

Ha megkértelek, hogy ne fotózz le, kérlek, ne hagyd figyelmen kívül! Ezzel megbántasz és azt sugallod, hogy a véleményem, kérésem jelentéktelen.

MUTASD MEG A RÓLAM KÉSZÜLT KÉPET, HOGY TETSZIK-E NEKEM!

Ha nem, készíthetünk újat, de ha meg sem mutatod, esélyt sem adsz nekem a döntésre.

MINDIG KÉRJ TŐLEM ENGEDÉLYT, HA OSZTANI KÍVÁNSZ RÓLAM VALAMIT!

Jogom van eldönteni, kivel, mit szeretnék megosztani. Kérlek, tartsd ezt tiszteletben!

SHARE

TARTSD TISZTELETBEN A MAGÁNÉLETEMET!

A barátaim, a szerelmem, ha öltözöm, ha utazom, stb mind az intimszféram részei.

BELEEGYZÉSEM NÉLKÜL ÉLETEM SEMMILYEN RÉSZLETÉT NE TEDD KÖZZÉ!

A bizonyítványom, a sikereim, a bukásaim, a kapcsolataim rám tartoznak és nem a nyilvánosságra.

